

## Personcentreret pleje fremmer trivsel på plejecentre

En personcentreret og trivselsfremmende tilgang til pleje og omsorg på plejecentre forbedrer beboernes oplevelse af trivsel i hverdagen. Effekten var signifikant for mandlige, men ikke for kvindelige beboere. Resultaterne afspejler måske, at mange aktivitetstilbud i for høj grad favoriserer kvindelige beboeres behov, mens mændene risikerer at blive overset.



Nyt studie viser, at en personcentreret og trivselsfremmende tilgang til pleje og omsorg på plejecentre forbedrer især mandlige beboeres oplevelse af trivsel i hverdagen.

Forskere fra Sverige, Norge og Australien har gennemført et multicenterstudie (et studie, hvor data indsamles i flere centre) med henblik på at undersøge, hvordan systematisk uddannelse af personalet på plejecentre påvirker beboernes trivsel. Studiet involverede to plejecentre fra hvert land, hvoraf det ene plejecenter modtog et uddannelsesprogram for personalet, det vil sige en intervention, mens det andet plejecenter fungerede som kontrol. Der var således tre interventionscentre og tre kontrolcentre.

Uddannelsesprogrammet varede 14 måneder og omfattede blandt andet ni workshops, undervisning i personcentreret plejeteori, et internationalt seminar og et afsluttende seminar. De tre kontrolplejecentre måtte nøjes med et par timers undervisning i personcentreret plejeteori.

### Knap 300 deltagere



Ved hjælp af vurdering fra det personale, der kendte hver beboer bedst (*proxy-ratings*), blev der på alle seks plejecentre indsamlet data om beboernes trivsel, deres praktiske funktionsniveau i hverdagen (ADL), kognitive funktionsniveau, neuropsykiatriske symptomer samt oplevelse af, om plejemiljøet var personcentreret.

Oplysningerne blev indsamlet før studiets start, efter studiets afslutning samt opfølgingsvist efter yderligere seks måneder. Der deltog 292 plejehjemsbeboere i studiet, heraf 139 i interventionsgruppen og 153 i kontrolgruppen. Effekten af interventionen blev undersøgt ved hjælp af den statistiske teknik *lineær regression*, der kan tage højde for effekten af andre variable end selve interventionen.

Efter afslutning af undervisningsforløbet sås en positiv effekt på beboernes oplevelse af trivsel og på deres oplevelse af, om plejemiljøet var personcentreret. Der var en interessant kønsforskel, idet effekten var signifikant for mandlige, men ikke for kvindelige beboere. Mændenes trivsel blev med andre ord væsentligt øget, hvorimod kvindernes trivsel kun øgedes ubetydeligt.

## Mere opmærksomhed på køn

Kvinder har en højere middelalder end mænd og udgør flertallet af beboerne på de fleste plejecentre. Kvinder udgør desuden størstedelen af plejepersonale og terapeuter. Resultaterne af det aktuelle studie tyder på, at personcentrede interventioner kan virke forskelligt i forskellige grupper, og at man bør være opmærksom på beboernes køn, når man tilrettelægger aktivitetstilbud og foretager vurdering af deres trivsel. Måske er mange aktivitetstilbud præget af en slags kønsbias, idet de primært er rettet imod de kvindelige beboeres behov og interesser. Ifølge forskerne kan der være behov for, at man viser mere opmærksomhed og hensyn overfor mandlige beboere.

Sjogren K, Bergland A, Kirkevold M, Lindkvist M, Lood Q, Sandman PO, et al. Effects of a person-centred and thriving-promoting intervention on nursing home residents' experiences of thriving and person-centredness of the environment. *Nurs Open*. 2022;9(4):2117-29

[PubMed](#)

Backman A, Sjogren K, Lovheim H, Lindkvist M, Edvardsson D. The influence of nursing home managers' leadership on person-centred care and stress of conscience: A cross-sectional study. *BMC Nurs*. 2021;20(1):200.

[PubMed](#)

Lood Q, Sjogren K, Bergland A, Lindkvist M, Kirkevold M, Sandman PO, et al. Effects of a staff education programme about person-centred care and promotion of thriving on relatives' satisfaction with quality of care in nursing homes: a multi-centre, non-equivalent controlled before-after trial. *BMC Geriatr*. 2020;20(1):268.

[PubMed](#)

Vassbo TK, Bergland A, Kirkevold M, Lindkvist M, Lood Q, Sandman PO, et al. Effects of a person-centred and thriving-promoting intervention on nursing home staff job satisfaction: A multi-centre, non-equivalent controlled before-after study. *Nurs Open*. 2020;7(6):1787-97.



[PubMed](#)

Oprettet: 26. september 2023